

Francisci Montmorencii E Societate Iesv Cantica Et Idyllia Sacra

**Montmorency, François de
Antverpiae, 1638**

Canticum triumphantis Ecclesiæ. Vrbs fortitudinis nostræ Sion. ex. Isai. 26.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69423](#)

* Agnoscit
D. Hiero-
nymus in
hoc Canticō
frequentem
esse perso-
narum mu-
tationem,
ad eoq; al-
ternis cani-
putat.

* CANTICVM

Triumphantis ECCLESIAE.

Isa. cap. 26.

Verbis fortitudinis nostræ Sion Salu-
tor, ponetur in ea murus & an-
tumurale.

Aperite portas, & ingredietur gens iusti
custodiens veritatem.

Vetus error abijt : seruabis pacem ; Om-
nem, quia in te sperauimus.

Sperab

ARGUMENTVM.

Inducuntur ab ISAIA Prophetā , ANIMÆ
PIORVM, & ANGELI BEATI, hoc Trium-
phale carmen in cælesti Ierusalem alternis
concententes.

ANIMÆ PIORVM.

Exilio datus est tandem modus . Ecce
Sionis
Agnoscunt nos alma suos pomæria ciues.
O Patria! ô Diuūm Solyme domus inclyta! fecit
Magna quidem de te sparsus præconia rumor;
Inferiora tamen veris. Nam vidimus ipsi
Par usquam nihil esse tibi, nihil esse secundum,
Cui Deus è solido murum se præbeat ære,
Sitque minas contra duplex munimen inanes.
Vos, genus æthereum, puræ sine corpore mentes,
Ad Solymæ quibus est custodia credita portas;
Huc resupinatis nos intromittite valvis.
Excipite hanc gentem , cui Mens est consilia
Recti,
Quantum concretus patitur mortalibus error,
Qui modo cum membris abiit; purumque re-
liquit
Æthereum sensum, atq; aurai simplicis ignem.
Omnia iam nobis nova sint: aeternaque nullo

Otia

Sperastis in Domino à sæculis æternis,
* Tbusur,id Domino Deo * forti in perpetuum.
est,petra.

Quia incuruabit habitantes in excelsis,
uitatem sublimem humiliabit.

Humiliabit eam usque ad terram , deu-
het eam usque ad puluerem.

Conculcabit eam pes , pedes pauperi
gressus egenorum,

Semi

Otia contingent posthac turbanda tumultu.
Nec verò leuiora manent spem præmia nostram,
Nostra fuit quia fixa Deo spes omnis in uno.

A N G E L I.

Vestra fuit quia fixa Deo spes omnis in uno
Felices Anima, referet sua præmia victrix.
Nimirum solo qua spes à Numine pendet;
Stat firma radice, nec ullo turbine nutat.
Qualis stræcta super solidi fundamina saxi,
Despicit Arx ventos, cælique obnittitur iræ.
Non illos aries sternet, non machina muros,
Non hominum vis ulla. Suam mirabitur hostis
Hic operam ludi; suffusus & ora pudore,
Inde pedem referet iussis precedere vasis.

A N I M Æ P I O R V M.

O miseri! quotquot vel opum, vel inanis ho-
norum

Spes reficit. Spes hac in ventos omnis abibit.
Qualis in instabili cumulo sidentis arena
Urbs fundata (sibi quamuis sit condere cælo
Visa caput) subito casu labefacta fatiscet.
Non illos aries sternet, non machina muros:
Sponte ruent. Illic lapidum cernemus aceruos,
Urbs ubi nuper erat; illudemusque ruinae,
Vilibus urgentes euerfa palatia plantis.

A N-

Semita iusti recta est , rectus callis iusti
ad ambulandum.

Et in semitâ iudiciorum tuorum Dominus
sustinuimus te : nomen tuum , & memoria
tuum in desiderio animæ.

Anima mea desiderauit te in nocte :
& spiritu meo in præcordijs meis de manu
vigilabo ad te.

Versio Se- * Cùm feceris iudicia tua in terra , iusti
ptuag. tiam discent habitatores orbis.

Interp.

* Quia lux
præcepta
tua super
terrâ , iusti-
tiam discite
habitantes
in terrâ .

Misereamur impio , & non disceret iul-
tiam : in terra sanctorum iniqua gessit ,
non videbit gloriam Domini.

Dom

A N G E L I.

*Ne mihi, ne, quæso, viles has dicite plantas,
 Quæ prius horridulum passu triuere virili
 Iustitiae callem. Quid tum, si callis haberi
 Hic solet horridulus, dum per compendia ducat?*

A N I M Æ P I O R V M.

*Duxit ad optatam nos per compendia metam.
 Hic, licet horridulus, callis. Non ullæ viarum.
 Seduxeré pedes umquam diuortia nostros
 Iustitiae recto de tramite. Non inga nobis
 Ulla moram fecere, nec anticipites descensus.
 Scilicet ardor inexsaturabilis ille sequendi
 Te quocumque Deus per iter non molle vo-
 cabas,*

*Assiduis nostris curis acuebat amores:
 Seu radijs nos alma dies affaret Eoïs,
 Alternis seu nox tenebris inuolueret atra;
 Vsque recursabant animo tua iussa, præibant.
 Vsque tua leges fidâ vestigia luce:
 Certior ut Tyrias non per freta Tharsica puppes
 Dux Cynosura viæ septemplice dirigat astro.*

A N G E L I.

*Eligis infausto quisquis pede molle procacis
 Fere voluptatis per iter; vernare videtur
 Quod tibi nunc violis, mox experieris acutis
 Sentibus & passim varijs horrere salebris.*

G Quam

Domine exaltetur manus tua, & non vi-
deant : videant , & confundantur zelantes
populi : & ignis hostes tuos deuoret.

Domine dabis pacem nobis : omnia enim
opera nostra operatus es nobis.

Domine Deus noster , possederunt nos do-
min

Quàm velles Virtutis iter tenuisse seneræ,
 Sistēris rigidum quando reus ante tribunal
 Judicis aeterni! Damnoſa fuisse videbis
 Tunc bona, te blandi quibus indulgentia celi
 Ornārat, ſcifſes illis ſi cautiūs vti.
 Cultus at officijs neſciſti talibus umquam
 Discere iuſtitiam; circumflua copia rerum
 Fecit ut obſtruēres aſper monitoribus aurem,
 Qui ſaniste consilijs ad Honesta vocabant.
 ¶ nunc, ſperne Pios; celi quibus annuit
 arcem,

Otiaque emeritis Deus omne fruenda per aenum.
 Hec tu, concilio exclusus cœtuque Piorum,
 Non videoas. videoas tamen, illâ lege licebit,
 Ut miſer inuidiâ magis ac magis ilia rumpas;
 Dum tibi ſacrilegos ignis populabitur artus,
 Qui te, qui cruciet ſimiles tibi Numinis
 hostes.

A N I M Æ P I O R V M.

Numinis eueniant hac hostibus: ô bona nobis
 Pax ades, immortale Dei Pax aurea munus.
 Omnia ſolus enim nobis confecta dediſti
 Bella, Deus Ter-magne. Tu num est, quòd con-
 cidit hostis:

Quòd penes eft nos palma, Tu num eft. Nihil
 iſte, nec auſſus

Nec potuit, ſine te propriâ virtute, lacertus.
 O Pater, ô auctor noſtræ columenque ſalutis,

G 2 Quamvis

mini absque te, tantum in te recordemur no-
minis tui.

* Sic in
Cant. Iu-
dith gigan-
tes vocan-
tur filij
Titan.

Morientes non viuant, * gigantes non re-
surgent: propterea visitasti & contriuisti eos,
& perdidisti omnem memoriam eorum.

Indul-

Quamvis diuersos tulimus (non sponte, sed armis
Compulsi) Dominos; tamen unius usque iuuabit
Nos meminisse tui: nomen tamen usque iuuabit
Ferre tuum celebri super omnia nomina cantu.

A N G E L I.

Pompa venit solemnis; io venit ordine longo
Pompa Triumphalis. Manibus post terga
reuinctis

Ante Dei currus graditur victoris eburnos,
Ausâ giganteis olim Titania pubes
Aurea Cœlestûm rescindere templa lacertis.
Quàm dispar, quàm mutatus hic cultus, ab illo
Qui fuit? Hæc centum stringuntur brachia
nodis,

Quæ totidem nuper moderari sceptrâ solebant.
O lati seruare modum gens nescia rebus!
Nónne fuit fortuna magis reuerenter habenda,
Dum fluere ex animi cernebas omnia voto?
Indefinito regnis dum limite regna
Addebat Deus, effusâ tibi prodigus arcâ?
Num tamen aut actæ grates, aut redditæ thura?
Quin potius suscepta tibi sunt impia bella
In Superos. Nunc ergo Deo, protalibus ausis,
Supplicium dabis, & crudeles improba pœnas:
Né ve alias umquam rediniua resurgere possis,
Molibus immensis urgebere: Tartarus altè
Quâ patet in præceps, fundoque iacebis in imo;
Deradentque tuum fastis obliuia nomen.

G 3 ANI-

dul-

Indulisti genti Domine, indulisti genti:
numquid glorificatus es ? elongasti omnes
terminos terræ.

Domine in angustiâ requisierunt te ; in tri-
bulatione murmuris, doctrina tua eis.

Sicut quæ concipit , cùm appropinquauerit
ad partum , dolens clamat in doloribus suis:
sic facti sumus à facie tuâ Domine.

Concepimus , & quasi parturiuimus , &
peperimus spiritum : salutes non fecimus in
terrâ, ideo non ceciderunt habitatores terræ.

Vivent

ANIMÆ PIORVM.

Pompa venit solemnis; io venit ordine longo
 Pompa Triumphalis. Nos, pars quotacumque
 Triumphi,

Ponè Dei currus sequimur victoris eburnos
 Fronde coronati viridantis tempora laurus,
 Conspicuique omnes quæsitis sanguine palmis.
Quam dispar, quam mutatus hic cultus, ab illo
Qui fuit? Has palmae dextras Ierichuntides
 ornant,

Quas prius aspersit sudor, puluisque duelli.
 Hoc pretium sudoris. Amat sudore parari
 Auratis quæ lata venit victoria pennis.
 Rebus & ipse Pater duris mortalia corda
 Erudit, & segni prohibet torpere veterno;
 Nec facilem vult esse viam virtutis: ad illam
 Non nisi per rerum discrimina summa subitur.
 Utque laborantes utero cruciare puellas
 Mense solent decimo maturi pondera partus:
 Difficiles nixus sic nos habuere, priusquam
 Te, Pater Omnipotens, obstetricante cupidum
 Iustitiae grauido pareremus pectore fetum.
 Quæ non damna sumus, quæ non dispendia passi?
 Apponenda lucro tamen omnia duximus esse
 Damna; nec auxilijs fuit à mortalibus umquam
 Futilis expectata salus; promittere cessa
 Suppetias uah Terra tuas: venit Æthere ab
 alto

G 4

Nostra

Vivent mortui tui, interfecti mei resurgent : expurgiscimini, & laudate qui habitatis in puluere : quia ros lucis, ros tuus ; & terram gigantum detrahes in ruinam.

Vade

Nostra salus; sed vera Salus. Non illa Tyranni

Ense cadit, quamuis soleat cecidisse videri;
Morte repubescit, sed fatis maior, ab ipsâ.

A N G E L I.

Morte Salus vobis est parta perennis ab ipsâ.
Nullus enim morti locus est, ubi vita libenter
Ponitur ob Veri faciendum pluris amorem.
Est, cui lucis amor sit Honesto charior: at vos
Æternâ strictos pro laude ruistis in enses:
Visus ut in vestram sit segnius ipse Tyrannus,

Quàm vos ire necem. Fessus fuit ille nocendo,
Pectora dum vobis sunt indefessa ferendo.
Ingentes animæ! quibus immortalia posthac
Corpora debentur: iacet, æternumque iacebit
Ille giganteâ qui se modo mole ferebat,
Nunc apud infernos tantùm leuis umbra Tyrannus.

Altera vos at vita manet. Nunc ergo soporem
Excute, Heroës, gelidisque emergite bustis.
Ecce Deus vestros à funere suscitat artus;
Ros velut ambigua sub prima crepuscula lucis,
Euocat in blandum torpentia grama florem.
Non lapis obstat qui degranat ossa sepulchro
Clausa; remoliri dabit hunc Deus, ærea si-

gnum

Dum tuba surgendi resonis clangoribus edet.

G 5 Interēa

Vade popule meus , intra in cubicula tua,
claude ostia tua super te , abscondere modi-
cum ad momentum , donec pertranseat in-
dignatio.

Ecce enim Dominus egredietur de loco
suo , vt visitet iniquitatem habitatoris terra
contra eum : & reuelabit terra sanguinem
suum , & non operiet vltra interfectos suos.

CAN

Interea sacrum cinerem tanti per amico
Conde sinu, tenerumque illi sub sterne cubile,
Terra parens; donec volet indulgere sopori.
Tempus erit (nec longa mora est) cùna Sole
supremum,

Dante diem terris aderit qui crimina Iudex
Arguat. Horribiles, eheu! quis Iudicis iras
Sustineat vocemque Dei? Perculsa tremisces
Ceu tonitru tellus; gremioque patente piorum
Depositos olim cineres, bibitumque cruentum
Innocuum, cælo reddes, vitaque perenni.

ARGV-

CAN